

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ

กรมการปกครองได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๙.๒/๑๔๒๔๒ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจาก กระทรวงการต่างประเทศว่า สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ไทยในต่างประเทศหลาย แห่งได้รับการร้องเรียนจากคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศว่าไม่ได้รับความสะดวกในการทำบัตร ประจำตัวประชาชนในกรณีที่บัตรหมดอายุ เนื่องจากต้องเดินทางกลับมายังประเทศไทยเพื่อยื่นคำ ขอต่ขอเขตหรืออำเภอด้วยตนเองซึ่งไม่สะดวกและเสียค่าใช้จ่ายมาก จึงขอให้สถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่พิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศพิจารณา แล้วเห็นว่า เนื่องจากปัจจุบันมีคนไทยอาศัยอยู่ในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ประกอบกับที่ผ่านมา ได้มีกฎหมายบางฉบับกำหนดให้เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทำหน้าที่ นายทะเบียนจดทะเบียนคนเกิดและคนตาย ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และการเป็นนายทะเบียนจดทะเบียนครอบครัวตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งคนไทยในต่างประเทศสามารถขอรับบริการดังกล่าวได้ ดังนั้น หากจะ พิจารณาให้เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่มีอำนาจหน้าที่ในการออกบัตร ประจำตัวประชาชนให้แก่คนไทยในต่างประเทศได้ โดยสามารถรับคำร้องและออกบัตรประจำตัว ประชาชนได้ทำนองเดียวกับการทำหน้าที่นายทะเบียนกรณีอื่น ๆ ก็จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว อีกทาง หนึ่ง

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า การพิจารณาทำบัตรประจำตัวประชาชน ให้กับคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ เป็นปัญหาทางด้านกฎหมายและมีผลกระทบต่ออำนาจ หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนและการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีความแตกต่างจากพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ที่ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมีหน้าที่รักษาการเท่าที่เกี่ยวกับ กระทรวงนั้น ๆ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะเป็นผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ มีอำนาจแต่งตั้งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ และข้าราชการกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงาน

ตรวจบัตร เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้หรือไม่

๒. เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาและการทุจริตเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนที่ได้กระทำนอกราชอาณาจักรจะสามารถดำเนินคดีได้หรือไม่ อย่างไร เช่น เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการสอบสวนคดีอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่น นอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๐ การฟ้องคดีอาญา อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล อำนาจสืบสวนและสอบสวน และอำนาจศาล เป็นต้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการปกครอง โดยมีผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (กรมการกงสุล) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ มีอำนาจแต่งตั้งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ และข้าราชการกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานตรวจบัตร เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่ามาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชนฯ บัญญัติว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” และ “เจ้าพนักงานตรวจบัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ คำว่า “ผู้ซึ่ง” ย่อมหมายความถึงบุคคลธรรมดาทั่วไป ซึ่งรวมถึงข้าราชการของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ด้วย และเมื่อมิได้มีบทบัญญัติห้ามการแต่งตั้งข้าราชการของส่วนราชการอื่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตรวจบัตรไว้ ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงมีอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจแต่งตั้งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ และข้าราชการกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานตรวจบัตรตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชนฯ ได้ ทั้งนี้ ตามแนวทางที่กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๗ ได้วางไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๒๑๔/๒๕๒๑^๒

อย่างไรก็ตาม เฉพาะเพียงการแต่งตั้งให้เอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ และข้าราชการกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานตรวจ

^๑มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“เจ้าพนักงานตรวจบัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒บันทึก เรื่อง การแต่งตั้งเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร. ๐๖๐๑/๑๕๔ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บัตรนั้น ยังไม่สามารถดำเนินการออกบัตรประจำตัวประชาชนในต่างประเทศได้ เนื่องจากปัจจุบัน กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ข้อ ๔^๓ ประกอบกับข้อ ๖^๔ ได้กำหนดให้การขอมีบัตร การขอมีบัตรใหม่ หรือการขอเปลี่ยนบัตร ผู้ขอต้องยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่กำหนด ซึ่งเป็นสถานที่ที่อยู่ในราชอาณาจักรทั้งสิ้น ดังนั้น หากต้องการให้มีการดำเนินการออกบัตรประจำตัวประชาชนนอกราชอาณาจักรได้ ก็จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฯ ให้สอดคล้องกันด้วย

ประเด็นที่สอง เห็นว่า ในกรณีที่มีการกระทำความผิดทางอาญาและการทุจริตเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนนอกราชอาณาจักรสามารถดำเนินคดีได้ตามมาตรา ๘^๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งกำหนดกรณีความผิดที่กระทำนอกราชอาณาจักรแต่จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักรไว้ โดยรวมถึงความผิดเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนไว้ด้วย ได้แก่

^๓ข้อ ๔ การออกบัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์จะดำเนินการในท้องที่จังหวัดใดให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ข้อ ๖ การขอมีบัตร การขอมีบัตรใหม่ หรือการขอเปลี่ยนบัตร ให้ผู้ขอยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบที่กรมการปกครองกำหนด ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในท้องที่ซึ่งกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่จังหวัดสำหรับการออกบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้ผู้ขอยื่นคำขอ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ สำนักงานเขต สำนักงานเทศบาล ศาลาว่าการเมืองพัทยา หรือสำนักทะเบียนสาขาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร แห่งใดแห่งหนึ่งในท้องที่จังหวัดตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยก็ได้

(๒) สำหรับผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านนอกท้องที่ซึ่งกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่จังหวัดสำหรับการออกบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้ผู้ขอยื่นคำขอ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล หรือสำนักทะเบียนสาขาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร แห่งท้องที่ซึ่งผู้ขอมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

นอกจากสถานที่ตาม (๑) หรือ (๒) กรณีมีความจำเป็น หรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและหน่วยงานของรัฐ ผู้ยื่นคำขอจะยื่นคำขอ ณ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองก็ได้

^๕มาตรา ๘ ผู้ใดกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และ

(ก) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้น หรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ

(ข) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย และผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ

ถ้าความผิดนั้นเป็นความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร คือ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ (๑) และ (๒) มาตรา ๒๖๘ ทั้งนี้เว้นแต่กรณีเกี่ยวกับมาตรา ๒๖๗ และมาตรา ๒๖๙

(๒/๑) ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๙/๑ ถึงมาตรา ๒๖๙/๗

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑) ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๔^๖ มาตรา ๒๖๕^๗ และมาตรา ๒๖๘^๘

(๒) ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๔ มาตรา ๒๖๙/๑ ถึงมาตรา ๒๖๙/๖^๙

^๖มาตรา ๒๖๔ ผู้ใดทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เดิมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสารต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดกรอกข้อความลงในแผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้นั้น ถ้าได้กระทำให้ผู้นั้นนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน ให้ถือว่าผู้นั้นปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

^๗มาตรา ๒๖๕ ผู้ใดปลอมเอกสารสิทธิ หรือเอกสารราชการ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

^๘มาตรา ๒๖๘ ผู้ใดใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ หรือมาตรา ๒๖๗ ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นผู้ปลอมเอกสารนั้น หรือเป็นผู้แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความนั้นเองให้ลงโทษตามมาตรานี้แต่กระหนเดียว

^๙มาตรา ๒๖๙/๑ ผู้ใดทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เดิมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริง โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริงหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๖๙/๒ ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลง หรือสำหรับให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๖๙/๑ หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นนั้น เพื่อใช้หรือให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือแปลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๖๙/๓ ผู้ใดนำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใด ๆ ตามมาตรา ๒๖๙/๑ หรือมาตรา ๒๖๙/๒ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๒๖๙/๔ ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งสิ่งใด ๆ ตามมาตรา ๒๖๙/๑ อันได้มาโดยรู้ว่าเป็นของที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสิ่งใด ๆ ที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้นตามมาตรา ๒๖๙/๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นผู้ปลอมซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๒๖๙/๑ ให้ลงโทษตามมาตรานี้แต่กระหนเดียว

ทั้งนี้ มาตรา ๒๐^{๑๐} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้ และตามมาตรา ๒๒ (๒)^{๑๑} กำหนดให้ความผิดเกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทยเป็นเรื่องที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอาญาอย่างไรก็ตาม ในการจะพิจารณาดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำผิดดังกล่าว จะต้องพิจารณามาตรา

มาตรา ๒๖๙/๕ ผู้ใดใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖๙/๖ ผู้ใดมิไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบตามมาตรา ๒๖๙/๕ ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^{๑๐}มาตรา ๒๐ ถ้าความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรไทยให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่นั้น ให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้

ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวน อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนจะมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้

ให้พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือให้ทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนมีอำนาจและหน้าที่ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนบรรดาอำนาจและหน้าที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

ในกรณีที่พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐาน

ในกรณีจำเป็น พนักงานสอบสวนต่อไปนี้มีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจากอัยการสูงสุด หรือผู้รักษาการแทน

(๑) พนักงานสอบสวนซึ่งผู้ต้องหาถูกจับในเขตอำนาจ

(๒) พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลที่ได้รับการความเสียหายได้ร้องฟ้องให้ทำโทษผู้ต้องหา

เมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนแล้วแต่กรณี เห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ทำความเห็นตามมาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ ส่งพร้อมสำนวนไปยังอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน

^{๑๑}มาตรา ๒๒ เมื่อความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจของศาลใดให้ชำระที่ศาลนั้น แต่ถ้า

(๑) เมื่อจำเลยมีที่อยู่ หรือถูกจับในท้องที่หนึ่งหรือเมื่อเจ้าพนักงานทำการสอบสวนในท้องที่หนึ่งนอกเขตของศาลดังกล่าวแล้ว จะชำระที่ศาลซึ่งท้องที่นั้น ๆ อยู่ในเขตอำนาจก็ได้

(๒) เมื่อความผิดเกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทยให้ชำระคดีนั้นที่ศาลอาญา ถ้าการสอบสวนได้กระทำการในท้องที่หนึ่งซึ่งอยู่ในเขตของศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้นได้ด้วย

๑๐^๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญาประกอบด้วยว่าเข้าข่ายเงื่อนไขที่กำหนดยกเว้นห้ามมิให้ลงโทษผู้นั้นในราชอาณาจักรเพราะการกระทำนั้นอีกหรือไม่ด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า หากกระทรวงมหาดไทยมีความกังวลเกี่ยวกับระบบการรักษาความปลอดภัยในการเก็บรักษาข้อมูลที่จะต้องเชื่อมโยงเครือข่ายไปยังสถานทูตหรือสถานกงสุลในต่างประเทศ ก็อาจแก้ไขปัญหานี้เบื้องต้นโดยการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อทำหน้าที่รับคำขอมีบัตร การขอมีบัตรใหม่ หรือการขอเปลี่ยนบัตรในต่างประเทศ แล้วส่งคำขอพร้อมเอกสารประกอบคำขอมาให้กระทรวงมหาดไทยตรวจสอบและออกบัตรประจำตัวประชาชนแล้วจึงส่งกลับไป ซึ่งจะทำให้คนไทยในต่างประเทศได้รับความสะดวกและกระทรวงมหาดไทยไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับปัญหาด้านความมั่นคง

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๓

^๒มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำการนอกราชอาณาจักรซึ่งเป็นความผิดตามมาตราต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ (๒) และ (๓) มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ห้ามมิให้ลงโทษผู้นั้นในราชอาณาจักรเพราะการกระทำนั้นอีก ถ้า

(๑) ได้มีคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศอันถึงที่สุดให้ปล่อยตัวผู้นั้น หรือ

(๒) ศาลในต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ และผู้นั้นได้พ้นโทษแล้ว

ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาได้รับโทษสำหรับการกระทำนั้นตามคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศมาแล้ว แต่ยังไม่พ้นโทษ ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ หรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงโทษที่ผู้นั้นได้รับมาแล้ว